

praemissae, et agatur conversio necessaria ut relinquatur in modo primae figurae.

4^a. Si neque hoc fieri potest, omittatur conversio, ex eo quod sit magis onerosa quam utilis.

EXEMPLA PRACTICA.

Ad reducendum *Cesare* attendam, ex regula prima, ad conclusionem, video esse universalem negativam, et quaero in prima figura modum qui habeat conclusionem negativam, qui est *Celarent*. Deinde attendo ad differentiam ex regula secunda, et video hanc esse in majori, quia *Cesare* est secundae figurae. Tandem, ex regula tertia video si praemissa in qua est differentia, conversa simpliciter vel per accidens, dat modum primae figurae et inventio eum dari simpliciter convertendo: v. g.

Nullus homo est arbor: Ce-

Sed omne insensibile est arbor, sa-

Ergo nullum insensibile est homo. re.

Ex modo dicto convertitur ad

Nulla arbor est homo: Ce-

Sed omne insensibile est arbor; la-

Ergo nullum insensibile est homo. rent.

Ad servandam regulam quartam, syllogizabo modum *Camestres*, observando regulas anteriores; sed ex regula quarta converti debet conclusio, inverti praemissae, et fieri conversio necessaria, v. g. omnis homo est animal; sed nullus lapis est animal: Ergo nullus lapis est homo. Converto conclusionem simpliciter, et resultat: Nullus homo est lapis; inverto praemissas et habeo: Nullus lapis est animal; Sed omnis homo est animal. Converto simpliciter majorem et habeo: Nullum animal est lapis. Quod sic videtur clarius.

Omnis homo est animal:	Ca-
Sed nullus lapis est animal;	mes-
Ergo nullus lapis est homo.	tres.

<i>ad</i>	
Nullum animal est lapis:	Ce-
Sed omnis homo est animal;	la-
Ergo nullus homo est lapis.	rent.

Tandem modi qui e secunda figura ad primam reducuntur, ex tribus primis regulis, sunt *Cesare* ac *Festino*; e tertia figura ad primam, ex eiusdem regulis, sunt *Darapti*, *Felapton*, *Datisi*, *Ferison*. Sed qui reducuntur ex regula quarta sunt, e secunda figura *Camestres*, e tertia *Dis-*

mis. e quarta Baralipton, Canentes, Dimotois, Fepasmo, Fresisomorum, excepto quod in Baralipton, propositio quae minor facta est in prima figura fit particularis. et in Fepasmo non invertantur praemissae, sed major convertatur simpliciter, et minor per accidens; et in Fresisomorum utraque praemissa convertatur simpliciter, relicta ut antea conclusione.

PROBANTUR REGULAE

SPECIALES FIGURARUM SYLLO GISMI.

Regula primae figurae, "Sit minor affirmans, major vero generalis." Probatur quoad primam partem, scilicet sit minor affirmans. Si minor non est affirmativa est negativa, si minor est negativa conclusio etiam est negativa, ex regula octava Aristotelis, «Pejorem sequitur etc.», si conclusio est negativa ejus praedicatum est universale, quia praedicatum propositionis negativae, vi negationis est universale; si praedicatum conclusionis est universale, praedicatum majoris debet esse universale, quoniam praedicatum conclusionis in prima figura etiam est praedicatum majoris,

posito quod una e praestantiis hujus figurae est quod termini descendat identici ad conclusionem; si praedicatum majoris est universale eadem est negativa, quia praedicatum universale est propositionis negativae; si major est negativa, tunc ex supposito ambae praemissae sunt negativae; si ambae sunt negativae, nihil sequeretur ex regula Aristotelis «Utraque si praemissa neget etc.» Ergo sit minor affirmans. Probatur quoad secundam partem, id est, major vero generalis. Si minor est affirmativa, ejus praedicatum est particulare, quia praedicatum propositionis affirmativae, vi affirmationis est particulare, si praedicatum minoris est particulare; subjectum majoris debet esse universale ex regula Aristotelis, «Aut semel, aut iterum etc.»; si subjectum majoris est universale, etiam illa est universalis, quia propositio cuius subjectum est universale, etiam illa est universalis. Ergo major vero generalis: aliunde, sit minor etc. Ergo etc.

REGULA SECUNDÆ FIGURÆ, "UNA NEGANS

ESTO NEC MAJOR SIT SPECIALIS."

Probatur quoad primam partem, scilicet una negans esto. Si medius terminus

est praedicatum utriusque praemissae, saltem debet esse semel universalis, ex regula tertia Aristotelis "Aut semel, aut iterum etc." Si semel universalis, propositio de qua praedicatur est negativa, quia praedicatum universale est propositionis negativae. Ergo una negans esto.

Probatur quoad secundam partem, scilicet, nec major sit specialis. Si una praemissarum est negativa, conclusio etiam est negativa, ex regula octava Aristotelis, "Pejorem sequitur etc." Si conclusio est negativa, ejus praedicatum est universale; quia praedicatum propositionis negativae, vi negationis, est universale; si praedicatum conclusionis est universale, subjectum majoris debet esse universale, quoniam in hac figura majus extreum est subjectum majoris, ac etiam per regulam secundam Aristotelelis «Latus hunc etc.»; si subjectum majoris est uiversale illa etiam est universalis, quia propositio cuius subjectum est universale etiam illa est universalis. Ergo nec major sit specialis: aliunde una negans esto. Ergo.

REGULA TERTIAE FIGURAE, "SIT MINOR

AFFIRMANS, CONCLUSIO PARTICULARIS."

Prima pars scilicet, sit minor affirmans,

probatur, sicuti probata fuit prima pars regulae primae figurae. Probatur quoad secundam partem, id est, conclusio particularis. Si minor est affirmativa, ejus praedicatum est particulare, quia praedicatum propositionis affirmativae, vi affirmationis est particulare. Si praedicatum minoris est particulare, subjectum conclusionis etiam est particulare, ex eo quod in hac figura miuus extreum est praedicatum minoris et subjectum conclusionis, atque etiam per regulam secundam Aristotelis "Latus hunc etc."; si subjectum conclusionis est particulare illa etiam est particularis, quoniam propositio cuius subjectum est particulare eadem est particularis. Ergo conclusio particularis: aliunde sit minor affirmans. Ergo.

REGULAE QUARTAE
FIGURAE, "SI MAJOR SIT AF-
FIRMANS, MINOR EST UNIVERSALIS; SI
MINOR SIT AFFIRMANS, CONCLUSIO EST PAR-
TICULARIS; DENIQUE SI CONCLUSIO NE-
GANS, MAJOR DEBET ESSE
UNIVERSALIS."

Probatur quoad primam partem, scilicet, si major sit affirmans, minor est universalis. Si major est affirmativa, ejus praedicatum est particulare; quoniam praedicatum

propositionis affirmativa, vi affirmationis est particulare; si praedicatum majoris est particulare, medius terminus est particulare, ex eo quod in hac figura medius terminus est subjectum minoris, et praedicatum majoris; si medius terminus in majori est particularis, in minori debet esse universalis ex regula tertia Aristotelis "Aut semel, aut iterum etc;" si medius terminus in minori est universalis, etiam illa est universalis, quia propositio cuius subjectum est universale, eadem est universalis. Ergo si major sit affirmans, minor est universalis. Probatur quoad secundam partem, scilicet, si minor sit affirmans, c. nclusio particularis. Si miuor est affirmativa ejus praedicatum est particulare, quia praedicatum propositionis affirmativa, vi affirmationis, est particulare, si praedicatum minoris est particulare, subjectum conclusionis etiam est particulare, quoniam in hac figura minus extreum est praedicatum minoris, et subjectum conclusionis; si subjectum conclusionis est particulare etiam illa est particularis, quia propositio cuius subjectum est particulare, eadem est particularis. Ergo si minor sit affirmans, conclusio particularis. Probatur quoad tertiam partem, id est, si conclusio negans, major debet esse universalis. Si conclusio est negativa, ejus praedicatum est universalis, quia praedicatum propositionis negativa, vi negationis, est universale; si praedicatum conclusionis est universale,

subjectum majoris est unversale, quoniam in hac figura majus extreum est praedicatum conclusionis, et subjectum majoris; si subjectum majoris est universale etiam illa est universalis, ex eo quod propositio, cuius subjectum est universale illa sit universalis. Ergo si conclusio negans, major debet esse universalis: aliunde etc. etc. Ergo.

REGULAE AD MEDIUM SYLLOGIZANDI IN
VENIENDUM.

1°. Universalis affirmativa non syllogizatur nisi in primo modo primae figurae *Barbara*.

Ergo ad eam syllogizandam sumatur quod sequitur subjectum, et antecedit praedicatum.

2°. Uiversalis negativa syllogizatur in quattuor modis, scilicet in *Celarent* primae figurae, in *Cesare* et *Canestres* secundae, et in *Canentes* quartae. Ergo ad syllogizandam eam in *Celarent* primae figurae et *Cesare* secundae, sumatur quod sequitur subjectum et repugnat praedicato. Sed ad eam syllogizandam in *Canestres* secundae, et *Canentes* quartae, sumatur quod repugnat subjecto et sequitur praedicatum.

3°. Particularis affirmativa non syllogizatur nisi in tribus figuris, et sex modis, id est in *Darii* primae figurae, in *Darapti*, *Di-*

samis et Datisi tertiae, atque in Baralipton et Dimatis quartae. Ergo ad eam syllogizandam in *Darii* primae figurae, sumatur quod sequitur subjectum et antecedit praedicatum. Sed ad eam syllogizandam, in modis *Darapti*, *Disamis* et *Datisi* tertiae figurae, sumatur quod antecedit subjectum, et antecedit praedicatum. Tandem ad eam syllogizandam in *Baralipton*, et *Dimatis* quartae, sumatur quod sequitur praedicatum, et antecedit subjectum.

4° Particularis negativa syllogizatur in omnibus figuris, in *Ferio* primae, in *Festino* et *Baroco* secundae, in *Felapton*, *Bocardo* et *Ferison* tertiae, et in *Fepasmo* et *Fresisomorum* quartae. Ergo ad eam syllogizandam in *Ferio*, *Festino*, *Felapton*, *Ferison*, *Fepasmo*, et *Fresisomorum* sumatur quod sequitur subjectum et repugnat praedicato. Sed ad eam gyllogizandam in *Baroco* et *Bocardo* sumatur quod sequitur praedicatum, et repugnat subjecto.

LAUS DEO.

CAPILLA ALFONSINA
U. A. N. L.

Esta publicación deberá ser devuelta antes de la
última fecha abajo indicada.

IFCC 636

